

RAADSVOORSTEL

DATUM	20 juni 2022
ONDERWERP	RV Zienswijze jaarstukken 2021 en concept begroting 2023 WerkSaam Westfriesland
PORTEFEUILLEHOUDER	R. van Dolder en M. van Kampen
PROGRAMMA	Programma II: Welzijn & Zorg
BELEIDSVELD	Inkomensvoorzieningen
ZAAKNUMMER	ZK22000950
DOCUMENTNUMMER	22.0002040
AANLEIDING	<p>In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is opgenomen dat gemeenschappelijke regelingen (GR'en) voor 15 april de jaarrekening over het voorafgaande jaar en de begroting voor het komende jaar bij de deelnemers aan deze regeling moeten indienen. In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR 2019) is vastgesteld dat de gemeente tien weken de tijd heeft om haar zienswijze kenbaar te maken aan de GR.</p> <p>Het dagelijks bestuur van de GR WerkSaam Westfriesland heeft de jaarstukken 2021 en de (concept) begroting 2023 toegezonden. Zij stelt uw raad in de gelegenheid een zienswijze op deze stukken in te dienen.</p>
KADER	De Wet gemeenschappelijke regelingen, de GR WerkSaam Westfriesland en de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019).
WIJ STELLEN VOOR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2021 van WerkSaam Westfriesland; 2. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2023 van WerkSaam Westfriesland. 3. De gemeentelijke bijdrage 2023 aan WerkSaam conform de begroting 2023 van WerkSaam aan te passen en het bedrag van € 129.000 op te nemen in de kadernota 2023; 4. De budgetten van de inkomensregelingen aan te laten sluiten op de begroting 2023 van WerkSaam, hetgeen tot een voordeel van € 440.000 euro leidt en dit bedrag te verwerken in de kadernota 2023.
BEOOGD RESULTAAT	WerkSaam moet voor 1 augustus 2022 een sluitende begroting 2023 en een verantwoording over 2021 ter goedkeuring toesturen aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. Daarom is het belangrijk dat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten tijdig een zienswijze afgeven.
ONDERBOUWING	<p>1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2021 van WerkSaam Westfriesland</p> <p><i>Doeltreffendheid</i></p> <p>Het jaar 2021 stond voor WerkSaam voor een groot deel opnieuw in het teken van de coronacrisis. Tot 1 oktober 2021 heeft WerkSaam uitvoering gegeven aan de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO). Met een unieke aanpak zijn 23 personen vanuit een uitkeringssituatie opgeleid en hebben een baan aangeboden gekregen. Dit heeft geresulteerd in een besparing op de uitvoeringskosten. De krapte op de</p>

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

arbeidsmarkt heeft ervoor gezorgd dat WerkSaam het jaar afsloot met het laagste aantal bijstandsgerechtigden sinds haar bestaan. Deze bijzondere omstandigheden brengen ook weer andere uitdagingen met zich mee, bijvoorbeeld een hoger ziekteverzuim.

Ondanks de bijzondere omstandigheden blijkt uit de jaarstukken dat de doelstellingen voor het grootste deel zijn gerealiseerd. De doelstellingen zijn onderverdeeld in vijf categorieën. Hieronder leest u per onderdeel een samenvatting van de realisatie van de doelstellingen. De gehele jaarrapportage 2021 vindt u in bijlage 2.

Programma Arbeidsparticipatie

Het programma arbeidsparticipatie gaat over participatie- en re-integratievoorzieningen die uiteindelijk resulteren in uitstroom naar werk.

- De doelstelling om minimaal evenveel uitstroom te realiseren ten opzichte van 2020 is behaald. De aantrekkende arbeidsmarkt heeft daarbij een rol gespeeld. Tegelijkertijd wordt zichtbaar dat van de cliënten die nieuw instromen de afstand tot de arbeidsmarkt relatief groter is. De inzet van een methodisch re-integratieplan, loonkostensubsidie en intensievere samenwerking met in- en externe partijen helpen om de beïnvloedbare uitstroom op peil te houden. De Divosa Benchmark laat zien dat WerkSaam beter scoort dan gemiddeld.
- De doelstelling dat 85% van de cliënten een plan naar werk heeft is *nét* niet behaald met een score van 84%.
- De doorstroom via werkstages naar betaald werk is 10% hoger dan het voorgaande jaar.

Programma Begeleide Arbeidsparticipatie

Het programma begeleide arbeidsparticipatie gaat over de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Beschut werk.

- De taakstelling die het rijk aan gemeenten oplegt is behaald. Door een aantal tegenvallers in 2021 was het een uitdaging om de taakstelling van 114 fte te realiseren. Vanwege een intensievere samenwerking met het onderwijs is het toch gelukt. WerkSaam blijft landelijk gezien één van de koplopers als het gaat om Beschut werk.
- De doelstelling dat 85% van de cliënten een plan naar werk heeft is *nét* niet behaald met een score van 84%. Dit heeft alles te maken met de beperkende maatregelen vanwege de corona crisis.
- Het aantal cliënten dat participeert in de maatschappij door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk is met 6% gestegen ten opzichte van 2020. Hiermee is de doelstelling van 15% niet behaald. Dit heeft alles te maken met de vertragende werking door de corona maatregelen.

Programma Inkomensregelingen

- Het doel om schulden bij cliënten te voorkomen is niet behaald. Het aantal vorderingen steeg met 25% ten opzichte van 2020. Dit is deels te verklaren door een eenmalige opboeking van vorderingen van voorgaande jaren. Tegelijkertijd is het gemiddelde te vorderen bedrag gedaald met 22%. Er wordt dus vaker voor een

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

kleiner bedrag gevorderd. Ook is de doorlooptijd van het proces versneld, waardoor cliënten eerder op de hoogte worden gesteld van een vordering. Dat zou een positief effect kunnen hebben op het voorminderen van (schulden)stress.

Programma Plus, extra en overige taken

WerkSaam heeft in 2021 de volgende extra opdrachten naast de basistaken uitgevoerd:

- Voortzetting inzet extra re-integratieactiviteiten voor de gemeente Koggenland.
- Kosten voor het vestigen van een krediethypotheek voor de Bbz-doelgroep (dit komt sporadisch voor).
- Debiteurenbeheer en terugvorderen bijzondere bijstand.
- Verstrekken van een aanvullende uitkering voor jongeren (bijzondere bijstand).
- Uitvoering regeling Kwijtschelding publiek schulden.

Bedrijfsvoering

- Het ziekteverzuim van SW en Beschut werkers is met 12,2% hoger dan de beoogde 10,2%. Ook voor de staf geldt een hoger ziekteverzuim (5,4%) dan beoogd (4%). Dit heeft te maken met verzuim als gevolg van corona. Als het gaat om langdurig verzuim is er intensieve afstemming met de bedrijfsarts en de verzuimcoördinator. Vergeleken met de landelijke verzuimcijfers scoort WerkSaam goed.
- De gemeentelijke bijdrage is in 2021 gelijk gebleven aan die van 2020. Daarmee is de doelstelling behaald.
- De doelstelling cliënttevredenheid is minimaal een 7 is behaald.

Risico's

In de jaarstukken is opgenomen dat zich in 2021 de volgende risico's hebben voorgedaan:

- Cao Beschut werk (cao Aan de Slag)
- Ontwikkeling toegevoegde waarde
- Coronamaatregelen

In de jaarstukken is opgenomen dat de meerkosten van de cao Aan de Slag wegvallen tegen het positieve resultaat op de bedrijfsvoering, zodat geen beroep hoefde te worden gedaan op de algemene reserve.

De Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) heeft tot aanzienlijke kostenverhogingen geleid. Daar kwam bij dat tijdens de lockdown vanaf december 2020 veel gedetacheerde medewerkers voor langere tijd zijn terug gekomen naar WerkSaam. Daar stond een verlies aan omzet tegenover dat (deels) is gecompenseerd door het Rijk. Ook dit risico komt in 2021 niet ten laste van de algemene reserve.

Risico's omtrent de coronamaatregelen

Ook dit risico komt in 2021 niet ten laste van de algemene reserve omdat WerkSaam hiervoor is gecompenseerd vanuit het Rijk. Daarnaast heeft WerkSaam laten zien dat zij beschikt over voldoende flexibiliteit om de bedrijfsvoering binnen de maatregelen uit te voeren.

Controleverklaring

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Er is een goedkeurende verklaring afgegeven over getrouwheid en rechtmatigheid (zie bijlage 4).

Rekeningresultaat 2021

Het resultaat van de jaarrekening 2021 bedraagt in totaal € 1.981.000, waarvan € 1.842.000 incidenteel. Voor gemeente Koggenland gaat het om een bedrag € 156.000.

Resultaatbestemming

Bij de behandeling op 14 juli 2022 van de jaarrekening 2021 in het algemeen bestuur (AB) van WerkSaam Westfriesland zal besloten worden over de bestemming. Het voorstel is het resultaat ten goede te laten komen aan de deelnemende gemeenten.

2. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2023 van WerkSaam Westfriesland

Begroting 2023

Doelstellingen begroting 2023

De in de kadernota genoemde doelstellingen komen terug in de begroting 2023.

In de begroting zijn de doelstellingen verder uitwerkt in de volgende programma's:

- Programma arbeid
- Programma inkomensregelingen
- Programma Plus, extra en overige taken
- Bedrijfsvoering

WerkSaam heeft de drie W-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten per onderdeel beantwoord.

Voor de gehele begroting verwijzen wij u naar bijlage 6.

Risico's

Als risico's zijn is opgenomen:

Ontwikkeling toegevoegde waarde

Het risico bestaat dat de begrote toegevoegde waarde niet wordt gehaald. Het gemiddeld te factureren uurtarief daalt jaarlijks door de afname van het aantal Wsw'ers binnen de hoogrenderende leer-werkbedrijven zoals detachering en groenvoorziening. Beschut werkers vinden veelal een plek bij het leer-werkbedrijf Verpakken, waarvoor lagere uurtarieven kunnen worden berekend.

Bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds

De herverdeling van het gemeentefonds is voorzien voor 2023. Daarmee sluit de bijdrage aan WerkSaam niet meer aan op de uitgangspunten in de GR. Uit voorlopige berekeningen over de herverdeling van het gemeentefonds blijkt een impact van € 600.000. De kans dat het risico zich voordoet is laag (20%). Nadat de herverdeling van het gemeentefonds definitief is, gaat WerkSaam in overleg met de gemeenten over een toekomstbestendige bijdrage.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Uitvoeringstaken Wet Inburgering

De Wet inburgering is vanaf 1 januari 2022 belegd bij de gemeenten. WerkSaam heeft een rol in de uitvoering van de Wet inburgering. Deze omvangrijke nieuwe taak brengt risico's met zich mee in de opstartjaren. De kosten van de uitvoering en de vergoeding die hier tegenover staat zijn nog niet bekend. De conceptbegroting gaat uit van uitvoeringskosten van € 500.000. De kans wordt laag ingeschat (20%).

Externe factoren

De corona crisis heeft ons geleerd dat externe factoren een grote invloed kunnen hebben op de bedrijfsvoering van WerkSaam. Overheidsingrijpen, bijvoorbeeld als gevolg van een pandemie kan grote gevolgen hebben voor de economische ontwikkelingen (arbeidsmarkt) en de bedrijfsvoering. Binnen een bepaalde marge kan de dienstverlening aan een grotere groep cliënten opgevangen worden binnen de huidige formatie. Daarnaast heeft WerkSaam laten zien dat zij creatief en flexibel is in het bedenken van oplossingen. Daarom is de kans dat het risico zich voordoet in die mate dat het de bedrijfsvoering van WerkSaam raakt verlaagd t.o.v. voorgaand jaar.

Andere externe factoren zoals bijvoorbeeld cyberaanvallen, de Wet open overheid en de komende verplichtingen m.b.t. verslaggeving over duurzaamheid hebben meer impact. De afgelopen jaren zijn de werkzaamheden die dit met zich meebrengt opgevangen binnen de bestaande formatie. Echter, WerkSaam loopt daar tegen de grenzen aan van wat kan binnen de bestaande formatie. Naar verwachting doet dit risico zich voor in 2022 en de kans is op hoog (60%) gezet.

Indexering

De toegepaste indexering van 2,3% is conform FUGR 2019.

Meerjarenperspectief 2024-2026

Voor de jaren na 2024-2026 voorziet WerkSaam geen grote inhoudelijke wijzigingen. Het meerjarenperspectief is sluitend.

- 3. De gemeentelijke bijdrage 2023 aan WerkSaam conform de begroting 2023 van WerkSaam aan te passen en het bedrag van € 129.000 op te nemen in de kadernota 2023.**

In de gemeentelijke begroting 2023 is voor de bijdrage aan WerkSaam een bedrag begroot van € 661.000. De bijdrage aan WerkSaam wordt € 790.000 conform de begroting 2023 van WerkSaam. Bij het opstellen van de begroting 2023 en het meerjarenperspectief wordt de bijdrage verhoogd met € 129.000.

- 4. De budgetten van de inkomensregelingen aan te laten sluiten op de begroting 2023 van WerkSaam, hetgeen tot een voordeel van € 440.000 euro leidt en dit bedrag te verwerken in de kadernota 2023.**

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Om de inkomensregelingen in de begroting 2023 aan te laten sluiten bij de bedragen van de begroting 2023 van WerkSaam valt er een bedrag van € 440.000 euro vrij. De vrijval komt voornamelijk door aanpassing in de begroting 2023 van Koggenland van het bedrag van de te ontvangen rijksvergoedingen en een lagere bijdrage aan arbeidsparticipatie.

KANTTEKENINGEN Niet van toepassing.

FINANCIËN Het positieve resultaat van WerkSaam over 2021 bedraagt € 1.981.000 euro waarvan € 1.842.000 incidenteel. Er wordt door WerkSaam voorgesteld het incidentele resultaat ten goede van de deelnemende gemeenten te laten komen. Voor de gemeente Koggenland komt dit uit op een bedrag van € 156.000. Dit bedrag is verwerkt in de jaarrekening 2021 van de Gemeente Koggenland.

De gemeentelijke bijdrage voor Koggenland aan WerkSaam bedraagt voor 2022 € 759.000 en voor 2023 wordt de bijdrage begroot op een bedrag van € 790.000.

In de gemeentelijke begroting staat voor 2023 e.v. een bedrag geraamd van € 661.000. Bij het opstellen van de primitieve begroting 2023 wordt het verschil van € 129.000 bijgeraamd.

BUIG (gebundelde uitkering) Participatiewet

De uitkeringslasten worden per gemeente afgerekend op basis van de werkelijk verstrekte uitkeringen. Het saldo van de baten en lasten BUIG wordt verrekend met het voorschot dat gemeenten ontvangen. De totale bijdrage van de gemeente Koggenland in 2021 bedraagt € 227.000.

Bij een tekort van 7,5% of meer op de BUIG lasten kunnen gemeenten een beroep doen op de vangnetregeling. Op basis van de analyse verwachten we een tekort van € 220.507. Dit is 8,08% van het BUIG-budget. De verwachting is dat we hiervan een bedrag van € 7.971 terug ontvangen vanuit de vangnetuitkering. In het raadsvoorstel 'Vangnetuitkering Participatiewet 2021' wordt uw raad gevraagd in te stemmen met de juistheid van de verklaring van het college over het tekort BUIG en de genomen maatregelen in 2021.

DUURZAAMHEID WerkSaam staat voor een duurzame, inclusieve samenleving. WerkSaam draagt dit actief uit en zoekt met werkgevers partnerschappen die hieraan bijdragen. WerkSaam stimuleert haar klanten, partners en opdrachtgevers dat zij zich inzetten voor een inclusieve maatschappij. WerkSaam sluit als Global Goals regio aan bij de Gemeenten4Globalgoals. De Verenigde Naties wil met de Global Goals (duurzame ontwikkeldoelen) van de wereld een betere plek maken in 2030. WerkSaam draagt als uitvoerder van de Participatiewet, namens de 7 Westfriese gemeenten, direct bij aan 4 doelen, te weten:

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Indirect draagt WerkSaam bij aan nog eens 3 doelen, te weten:

ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN

Er zijn geen alternatieve mogelijkheden.

PACT VAN WESTFRIESLAND

WerkSaam Westfriesland is een belangrijke samenwerkingspartner bij het realiseren van diverse maatschappelijke opgaves vanuit het Pact van Westfriesland.

COMMUNICATIE

Niet van toepassing.

VERVOLG

Het besluit over de zienswijze van uw raad wordt schriftelijk meegedeeld aan het dagelijks bestuur van de GR WerkSaam Westfriesland. De raad wordt geïnformeerd door het algemeen bestuur van de GR over het besluit over de begroting en de jaarstukken en op welke wijze de zienswijze hierbij is betrokken.

BIJLAGEN

- 1 - Aanbiedingsbrief Concept Jaarstukken 2021 WerkSaam aan colleges
- 2 - Concept Jaarstukken 2021 WerkSaam
- 3 - Sociaal jaarverslag 2021 WerkSaam Westfriesland
- 4 - Controleverklaring jaarrekening 2021
- 5 - Aanbiedingsbrief concept Begroting 2023 WerkSaam aan colleges
- 6 - Concept Begroting 2023 WerkSaam Westfriesland

Datum college: 24 mei 2022

Burgemeester en wethouders van Koggenland.